

รายงานการวิเคราะห์ ทบทวนสถานการณ์ ปัญหา Gab Analysis Key Factors จากการดำเนินงาน
คุณธรรมและความโปร่งใส (IIT : Internal Integrity and Transparency Assessment)
ศูนย์อนามัยที่ 6 ประจำปีงบประมาณ 2565 (รอบ 5 เดือนแรก)

1. ความเป็นมา

ตามที่กรมอนามัย ได้กำหนดให้แต่ละหน่วยงานในสังกัดเข้าร่วมประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Internal Integrity and Transparency Assessment : IITA) โดยใช้กรอบแนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เพื่อยกระดับการดำเนินงานตามมาตรการด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ให้มีการบริหารจัดการและ พัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและให้บริการสาธารณะเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยมุ่ง ประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวม เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของสังคมโลก ผู้กระทำการ ทุจริตอาจหาช่องทางการทุจริตที่รุนแรงซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากยิ่งขึ้น การทุจริตต่าง ๆ เป็นผลมาจาก หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานที่ไม่โปร่งใส หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ เกิดช่องโหว่ต่างๆ ทาง กฎหมาย แม้ว่าสภาวะทางสังคมจะให้ความสนใจในการต่อต้านการทุจริต ทำให้เกิดกระบวนการตรวจสอบจากภาค ประชาชน สังคมมากยิ่งขึ้น โดยมีการพัฒนากระบวนการและรูปแบบของการป้องกันการทุจริตให้เท่าทัน ไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายต่อประเทศ การกำหนดมาตรการให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส จึงมุ่งเน้นการพัฒนา กลไกและกระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ และยังเป็นการผลักดันให้หน่วยงานได้มีทิศทางการพัฒนา ปรับปรุงระบบการทำงานภายในที่เกิด ผลสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้น

ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส โดยมีการทบทวน วิเคราะห์ผลการ ดำเนินงานปีที่ผ่านมา จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการการดำเนินงาน และสร้างการรับรู้ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายในและภายนอก ขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการของกรมอนามัย ส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใส โดยมี ผลลัพธ์ค่าเป้าหมายผ่านเกณฑ์การประเมิน IIT ต่อไป

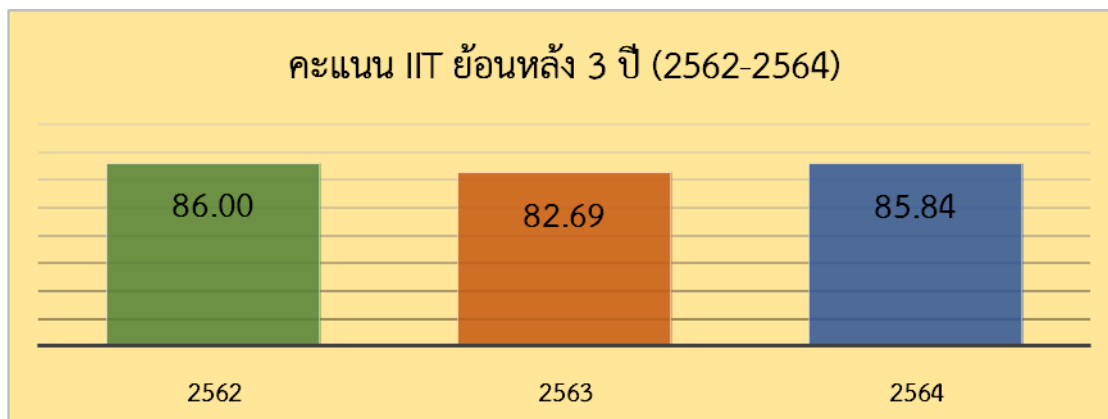
2. ทบทวนผลการดำเนินงาน

ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้มีการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาหน่วยงาน เพื่อยกระดับการดำเนินงานตามมาตรการด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุกนั้น มีการทบทวน วิเคราะห์ผลการ ดำเนินงานปีที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการการดำเนินงาน และสร้างการรับรู้ต่อผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียภายในและภายนอก ขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการของกรมอนามัย โดยใช้กรอบแนวทางและเครื่องมือการ ประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน นำผลการประเมิน ไปปรับปรุง พัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยมีผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลการดำเนินงานจาก ปีที่ผ่านมา ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนการตอบแบบวัดการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (IIT)
3 ปีซ้อนหลัง (2562-2564)

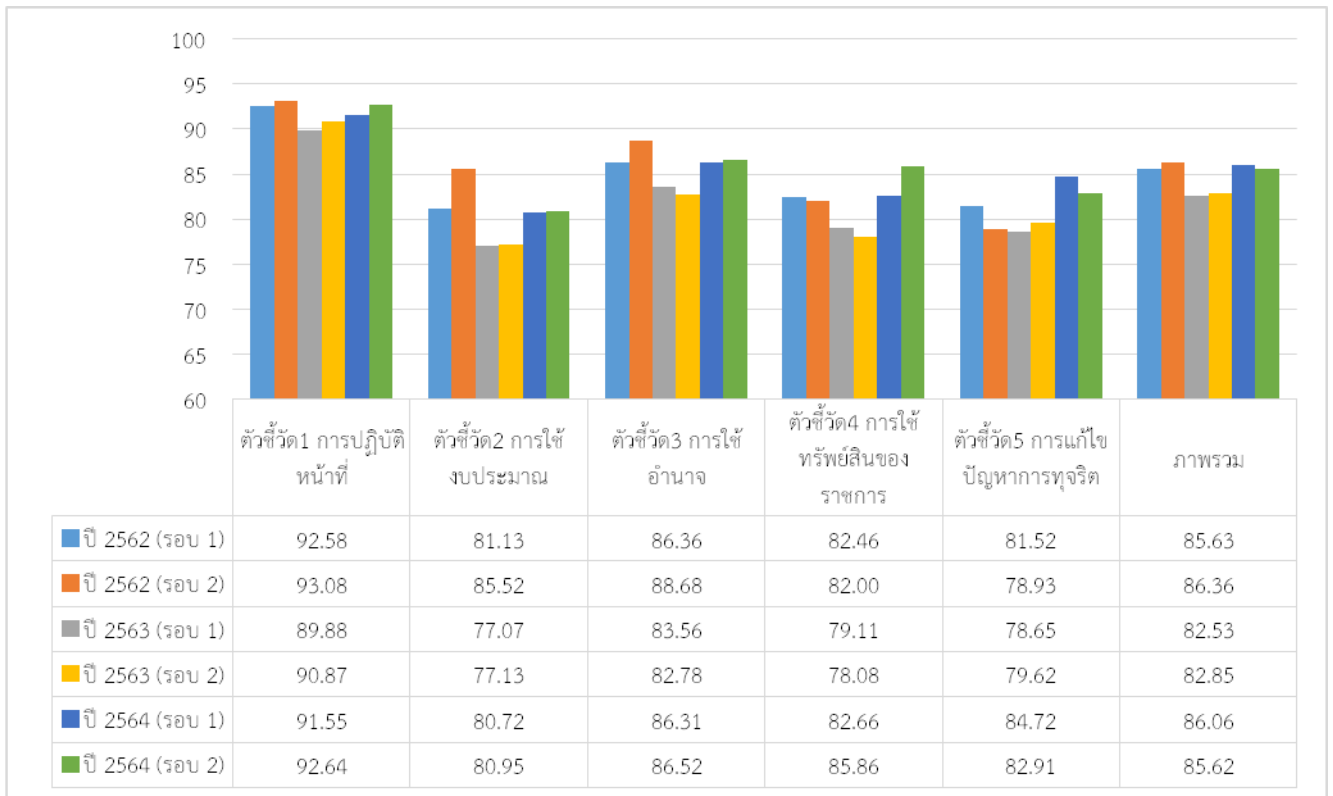
ดัชนี/ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	2562				2563				2564			
		รอบ 1 (n=93)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 2 (n=106)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 1 (n=69)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 2 (n=88)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 1 (n=87)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 2 (n=98)	คะแนน ถ่วง นน.
ภาพรวม	100		85.63		86.36		82.53		82.85		86.06		85.62
1. การปฏิบัติ หน้าที่	30	92.58	27.77	93.08	27.92	89.88	26.96	90.87	27.26	91.55	27.47	92.64	16.68
2. การใช้ งบประมาณ	20	81.13	16.23	85.52	17.10	77.07	15.41	77.13	15.43	80.72	14.53	80.95	12.95
3. การใช้อำนาจ	16	86.36	13.82	88.68	14.19	83.56	3.37	82.78	13.24	86.31	13.81	86.52	15.57
4. การใช้ทรัพย์สิน ของราชการ	10	82.46	8.25	82.00	8.20	79.11	7.91	78.08	7.81	82.66	9.92	85.86	18.03
5. การแก้ไข ปัญหาทุจริต	24	81.52	19.56	78.93	18.94	78.65	18.88	79.62	19.11	84.72	20.33	82.91	22.39

แผนภูมิ 1 แสดงผลเปรียบเทียบการประเมินระดับการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ภาพรวม ปี 2562-2564

จากแผนภูมิ 1 เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินระดับการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ประจำปี 2562-2564 พบว่า คะแนนภาพรวม ปี 2564 มีแนวโน้มลดลงจากปี 2562 จากร้อยละ 86.00 เป็นร้อยละ 85.84 ซึ่งศูนย์อนามัยที่ 6 ต้องปรับปรุง พัฒนา รักษามาตรฐานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการนำผลการดำเนินการรับรู้มาปรับปรุง พัฒนา วิเคราะห์ Gap หรือโอกาสในการพัฒนา ให้สามารถขับเคลื่อนตามกลไก มาตรการ ในการดำเนินงานคุณธรรม ความโปร่งใส และส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกหรือผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสะท้อนถึงการตอบสนองและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ดังนี้

แผนภูมิ 2 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยการประเมินระดับการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ตามรายตัวชี้วัด ศูนย์อนามัยที่ 6 เปรียบเทียบ 3 ปีซ้อนหลัง (ปีงบประมาณ 2562-2564)

จากแผนภูมิ 2 เมื่อเปรียบเทียบรายตัวชี้วัดที่ 1-5 พบว่า ระดับการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ประจำปี 2562-2564 ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ , ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ , ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ และ ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต มีแนวโน้มสูงขึ้น และในรายตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต ปีงบประมาณ 2564 มีแนวโน้มลดลงจากรอบ 5 เดือนแรก ร้อยละ 84.72 เป็น 82.91 ในรอบ 5 เดือนหลัง ส่งผลให้คะแนนภาพรวมมีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบ 3 ปีซ้อนหลัง (2562-2564)

จากแผนภูมิ 2 จึงสรุปประเด็นที่ต้องพัฒนา ปรับปรุง ดังนี้

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 2 ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ควรมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่าให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสอบถาม ทักท้วง ร้องเรียน ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ และชี้แจงรายละเอียดการใช้งบประมาณต่าง ๆ ให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 5 ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต บุคลากรยังขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานอย่างตรงไปตรงมา รวมถึงความปลอดภัยและไม่ส่งผลกระทบต่อตนเอง สามารถร้องเรียน ส่งหลักฐานได้อย่างสะดวก และติดตามผลการร้องเรียนได้ ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ประเด็นการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ITA ประจำปีงบประมาณ 2565 รอบ 5 เดือนแรก

Gap Activities	สถานการณ์ ปัญหา
1. การใช้งบประมาณ	- การรับรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยงานอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง - บุคลากรยังเข้าไม่ถึงโอกาสการมีส่วนร่วมในการสอบถาม ทักท้วง ร้องเรียน การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ
2. การแก้ไขปัญหาทุจริต	- บุคลากรยังขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานโดยตรงไปตรงมา พบเห็นแนวโน้มการทุจริตที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน รู้สึกไม่ปลอดภัย และอาจมีผลกระทบต่อตนเอง

3. ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. ผู้บริหารควรมีนโยบายที่ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้
2. เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอำนาจ
3. มีการสื่อสารชี้แจงรายละเอียดงบประมาณต่าง ๆ ให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง
4. จัดให้มีการประชุมของหน่วยงานทุกเดือนเพื่อชี้แจงปัญหาคุณธรรม ความโปร่งใสของหน่วยงาน
5. มีการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่ต้องเน้นวิชาการมากเกินไป เป็นการส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสามากกว่า
6. จัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือการทำงานที่พอเพียง และมีขั้นตอนในการยืมคืนที่ชัดเจน และสื่อสารให้ทราบทั่วทั้งหน่วยงาน
7. ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินงานคุณธรรม จริยธรรม
8. จัดมีคณะกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากยิ่งขึ้น
9. ให้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาดำเนินงานด้านนี้มากยิ่งขึ้น
10. มีการสรุปผลงานการดำเนินงานในทุกเดือน และสื่อสารเผยแพร่ให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง
11. การดำเนินงานให้มีคุณธรรม ความโปร่งใส และป้องกัน ไม่ให้เกิดการทุจริตในหน่วยงาน ควรมีต่อเนื่องทุกปี

4. ประเด็นความรู้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

1. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) ตามพันธกิจ “สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานสากล” นำไปปรับใช้ในการวางแผนงาน โครงการ กิจกรรม พัฒนาระบบการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริต

(<https://secretary.mots.go.th/ewtadmin/ewt/acoc/download/yts%20ppt.pdf> : สืบค้นเมื่อ 11 พ.ย. 2564)

2. แผนยุทธศาสตร์การบริหารกำลังคน กรมอนามัย พ.ศ. 2560-2564 (DoH 4.0's HR Strategy) มุ่งเป้าหมายพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะพึงประสงค์ เป็น “คนดี สร้างคุณค่า สร้างความสุข” เพื่อเป็นรากฐานการขับเคลื่อนและพัฒนาการดำเนินงานอย่างยั่งยืน ตามประเด็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน (Strategic Issue) ใน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปรับวัฒนธรรมการทำงาน พัฒนาความสุขในชีวิตการทำงาน (Core Value & Culture Change) และมีเป้าประสงค์เพื่อเพิ่มความสุขและคุณภาพชีวิตการทำงานให้บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม และเกิดความผูกพันต่อองค์กร

(<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA0002/00002232.PDF> : สืบค้นเมื่อ 11 พ.ย. 2564)

3. กรอบแนวทางและเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เป็นการประเมินเชิงบวกที่ครอบคลุมการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐในทุกมิติ ตั้งแต่การบริหารงานของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน ตลอดจนประเมิน “ระบบงาน” โดยเฉพาะกระบวนการเปิดเผยข้อมูล กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความโปร่งใส รวมถึงขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงานและการให้บริการที่มีมาตรฐานและมีความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล รวมไปถึงจนถึงการประเมิน “วัฒนธรรม” ในหน่วยงานที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริต และประเมินแนวทางในการป้องกันการทุจริตและการป้องกัน การปฏิบัติงานที่อาจจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติงานในภาพรวมที่สะท้อน ได้จากการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ซึ่งล้วนแต่มีความสำคัญและสามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะที่ดีในการดำเนินงานที่มีคุณธรรม และมีธรรมาภิบาล ที่หน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พึงจะต้องมีและยึดถือปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

(<https://itas.nacc.go.th/home/downloaddoc/1461?fileId=168147>: สืบค้นเมื่อ 11 พ.ย. 2564)

4. รายงานการประชุม คณะกรรมการคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายงานผลการปฏิบัติงาน และเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อกำหนดเป็นนโยบายของการทำงาน การวางแผนในการพัฒนางาน การดำเนินงานองค์กรคุณธรรมและความโปร่งใส (IIT : Internal Integrity and Transparency Assessment) ศูนย์อนามัยที่ 6 ประจำปีงบประมาณ 2565

5. มาตรการการดำเนินงานการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ITA ประจำปีงบประมาณ 2565

จากการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายตัวชี้วัด 2.6 ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) กรมอนามัย ที่ส่งผลให้การดำเนินงานภาพรวมสัมฤทธิ์ผลที่ดียิ่งขึ้น ศูนย์อนามัยที่ 6 จึงได้สรุปผลการทบทวน วิเคราะห์ Gap สถานการณ์ปัญหา จากผลการประเมินการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (IIT) ประจำปีงบประมาณ 2562-2564 มีมติให้กำหนดมาตรการในการขับเคลื่อนการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ในรอบ 5 เดือนแรก ซึ่งการขับเคลื่อนดำเนินงานโดยใช้กลยุทธ์ PIRAB ดังนี้

1. Partnership : การบูรณาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่าย ให้มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันภายในศูนย์อนามัยที่ 6 และ รวมไปถึง ศูนย์อนามัยต่างๆใน กรมอนามัย

2. Investment : มีระบบกำกับติดตามของหน่วยงาน ให้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพิ่มช่องทางการรายงานผลการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) การบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ เข้าถึงได้ง่าย มีการสื่อสารและการรับรู้แผนการดำเนินงานให้บุคลากรรับทราบอย่างสม่ำเสมอผ่านการประชุม หนังสือแจ้งเวียนและเว็บไซต์ของหน่วยงาน

3. Regulation : การกำกับติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้ดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติงาน ตามนโยบายของศูนย์อนามัยที่ 6 ในการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ (กบศ) ติดตามผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการในการประชุมคณะกรรมการวางแผนและประเมินผล (กวป) เป็นประจำทุกเดือน

4. Advocate : -

5. Building Capacity : การพัฒนาศักยภาพบุคลากร มีการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานการขับเคลื่อน ดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) การประกาศเจตจำนงการเป็นองค์กรคุณธรรมและความโปร่งใส รวมถึง การเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะ OIT เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงแนวทางการ ดำเนินงานของหน่วยงาน การป้องกันการทุจริตให้เข้มแข็ง ให้บุคลากรทุกระดับ เพิ่มความเชื่อมั่นในการสร้างเสริม คุณธรรมและความโปร่งใสของการปฏิบัติงานในหน่วยงาน เสริมสร้างค่านิยม วัฒนธรรม และความผูกพันองค์กร